

PRAVILA IGRE NEDEFINIRAN DJELOKRUG RADA KLASIČNIH LIJEČNIKA I ALTERNATIVACA

NADRILIJEČNICI koriste manjkavosti sustava

Upravo metode energetske i duhovne medicine imaju na desetke tisuća clijenata svakog dana pa bi i njih trebalo zakonski urediti. Time bi se izbjegli slučajevi nadriječnika koji svojim »prirodnim terapijama« teško naštetili pacijentima

Ljerka BRATONJA MARTINOVIĆ

Akupunktura, kiropraktika, homeopatija, radiestezija, metode su nekonvencionalnog liječenja koje do danas nisu dobile svoje mjesto uz bok klasičnoj medicini. U dijelu Europe alternativnom se medicinom mogu baviti liječnici s odgovarajućom izobrazbom, a države poput Francuske ili Belgije sankcioniraju sve koji se bave nekonvencionalnom medicinom u slučaju da nisu kvalificirani zdravstveni radnici.

U Hrvatskoj je odnos klasične medicine prema komplementarnim načinima liječenja takav da se potonja praktički smatra nadriječništvom. Ipak, postoje malobrojni primjeri liječnika klasične medicine koji ne isključuju mogućnost da i metode liječenja koje nisu u programu medicinskih fakulteta, ali ih stoljećima prakticiraju pojedini narodi, mogu pomoći u liječenju pacijenta.

Među njima je Ines Balint, obiteljska liječnica i predsjednica Koordinacije liječnika obiteljske medicine (KoHOM), koja se osobno zalaže za to da liječnici prestanu ignorirati činjenicu da im se mnogi pacijenti, osim u njihovim ordinacijama, liječe i kod »alternativaca«.

Postoje alternativne metode koje mogu nadopunjavati medicinsku terapiju u klasičnoj medicini, kao što je to akupunktura. Akupunktura je priznata medicinska metoda, a apsolutno sam za to da se nekonvencionalna medicina primjenjuje u stanjima gdje je dokazano da ima pozitivno djelovanje - smatra Balint.

Dodirnih bi točaka između klasične i alternativne medicine moralo biti, dodaje ova liječnica, jer je alternativna medicina dana na volju pacijentima, a njihovi liječnici morali bi znati što im sve pacijent koristi. »Nekad i biljni preparati mogu djelovati loše u kombinaciji s konvencionalnim lijekovima, a liječnik bi o tome trebao biti informiran«, upozorava Balint.

Homeopatski lijekovi

I neki su homeopatski lijekovi priznati za liječenje određenih bolesti, a ima ih i koji su uvršteni u registar lijekova kojim se služe liječnici opće medicine, podsjeća ova liječnica. Ministarstvo zdravlja napokon bi, veli, trebalo dati jasne upute o tome u kojim prilikama bi se klasična medicina mogla kombinirati s nekonvencionalnom, te osvijestiti i pacijente i zdravstvene radnike

komplementarne medicine po uzoru na države koje bavljenje alternativom dopuštaju samo zdravstvenim radnicima. Ipak, bilo bi vrijeme da se sustavno onemogućiti rad lažnih iscjelitelja i terapeuta koji iskorištavaju bolesne osobe kojima službena medicina ne može pomoći.

Rješenje toga problema je, smatraju u udruzi, vrlo jed-

nostavno.

»Kako na tržištu alternativne i komplementarne medicine ima nekih 60-tak vrsta različitih metoda, treba za svaku od njih postaviti posebne standarde bez kojih se ta praksa neće moći obavljati. Oni se moraju odnositi na edukaciju, a kod intuitivnih metoda i na odgovarajuću provjeru iscjeliteljskih spo-

sobnosti«, tumači Korunić.

Kod metoda gdje se točno zna koje se vještine i znanja moraju naučiti da bi se moglo postati kvalificirani homeopat, akupunkturist, fitoterapeut, aromaterapeut, kiropraktičar ili shiatsu terapeut, zakonski regulirati preduvete za bavljenje tom djelatnošću zapravo je jednostavno. Osim toga, zakon

bi trebao urediti i obvezu trajnog usavršavanja i uvjete za obavljanje djelatnosti. I na kraju, regulirati odnos između praktičara komplementarne i alternativne medicine te liječnika i drugih zdravstvenih djelatnika, odnosno definirati situacije u kojima, primjerice, homeopat smije ili ne smije preuzeti pacijenta koji je već na liječničkoj terapiji.

Osim spomenutih metoda, u područje alternativne medicine ulaze i razne energetske i duhovne metode, poput bioenergoterapije, reikija, duhovnog iscjeljenja..., čija bi se vrijednost mjerila konkretnim slučajevima iscjeljenja.

Naš prijedlog je da se HUPED-ovoj komisiji za dodjelu certifikata ili buduće licence za obavljanje iscjeliteljske ili terapijske djelatnosti pridruži predstavnik Hrvatske liječničke komore ili Ministarstva zdravlja. Tada se nitko u Hrvatskoj bez licence više ne bi smio baviti alternativnom niti komplementarnom medicinom - ističe Korunić, čija je udruga odavno pripremila prijedlog zakona o terapijsko iscjeliteljskoj djelatnosti i prosljedila ga nadležnim institucijama.

Hrvatska liječnička komora (HLK) u travnju 2010. godine formirala je radnu grupu za izradu zakona koji bi uredio područje tzv. komplementarne medicine, koji bi bavljenje akupunkturom i drugim komplementarnim metodama ograničio na zdravstvene radnike. To bi mnoge dobro educirane praktičare izbacilo s tržišta, upozoravaju u HUPED-u.

Što se Ministarstva zdravlja tiče, prije donošenja bilo kakvog zakona o nekonvencionalnoj medicini trebalo bi provesti široku javnu raspravu o toj temi.

Atlasprofilax metoda

Iz ministarstva poručuju kako »sukladno preporukama Svjetske zdravstvene organizacije komplementarna medicina obuhvaća sve postupke liječenja koji su nadopuna službeno prihvaćenoj medicini, a koju provode liječnici i drugi visoko obrazovani medicinski stručnjaci«.

Postupci komplementarne medicine obuhvaćaju medicinsku akupunkturu, manualnu medicinu, kiropraktiku, određene postupke osteopatije i postupke homeopatske medicine.

U ministarstvu podržavaju napore struke da se to po-

da takva kombinacija može utjecati dobro na ishod liječenja.

Mnoge su europske države zakonski regulirale pravila igre u području alternativne medicine, ali ne i Hrvatska. Suradnja klasične i nekonvencionalne medicine službeno ne postoji, a svodi se na sporadične primjere suradnje liječnika i iscjelitelja i terapeuta u smislu zajedničkog rada na pojedinih pacijentima kojima službena medicina ne može adekvatno pomoći.

To se, tvrde u Hrvatskom udruženju za prirodnu, energetsku i duhovnu medicinu (HUPED), u praksi pokazalo jako dobrim jer je pacijentu pružena dodatna usluga i iskorištene su sve mogućnosti uz nadzor liječnika koji može odmah intervenirati ako nešto pođe po zlu.

Ipak, i u HUPED-u koji okuplja 1.200 iscjelitelja i terapeuta priznaju da na domaćem tržištu nekonvencionalne medicine postoji sve i svašta, upravo zbog manjkave regulative.

Prijašnja vlast nije bila ozbiljno zainteresirana za dobru regulaciju alternativne i komplementarne medicine, nije bilo političke volje niti interesa da se regulira jedno tako osjetljivo područje koje se bavi čovjekovim zdravljem i kvalitetom života onda kada službena medicina i Katolička crkva ne mogu ponuditi kvalitetno rješenje, svaka za svoje područje nadležnosti - kaže Vedran Korunić, predsjednik HUPED-a.

U HUPED-u nisu za ograničavanje slobode rada u području alternativne i

1.200

iscjelitelja i terapeuta koje okuplja HUPED priznaje da na domaćem tržištu nekonvencionalne medicine postoji sve i svašta, upravo zbog manjkave regulative

EU POTIČE DONOŠENJE ZAKONA

Europska unija potiče primjenu i pravno reguliranje prirodnih metoda, a svakoj pojedinoj državi članici prepušta da sama to područje stavi u pravni okvir. Tendencija je da se u budućnosti propisi svih država usklade u jedinstveni zakon koji će vrijediti za cijelo područje EU.

KOMORU ALTERNATIVA NE ZANIMA

Predsjednik Hrvatske liječničke komore (HLK) Hrvoje Minigo, već se godinama zalaže za donošenje Zakona o alternativnoj medicini, ali se sam ne želi time baviti.

Krajnje je vrijeme da se donese zakon o alternativnoj medicini. Ne želim komentirati tu temu, u komori se ne želimo time baviti, jer zastupamo one liječnike koji posao obavljaju sukladno medicinskim spoznajama. Ne-konvencionalna medicina nije medicina temeljena na dokazima - poručuje Minigo.

druže zakonski uredi kako bi se građane zaštitilo od nestručnih postupaka i neželjenih posljedica takvog liječenja.

Tzv. »iscjeliteljski postupci« i ostale alternativne usluge ne mogu se smatrati postupcima liječenja niti nadopunom službeno prihvaćenoj medicini te ne mogu biti regulirani propisima iz područja zdravlja - ističu u Ministarstvu zdravlja.

Upravo metode energetske i duhovne medicine, kojima se ministarstvo zdravlja ne želi baviti, imaju na desetke tisuća clijenata svakog dana, tvrde u HUPED-u, pa bi i njih trebalo zakonski urediti. Tako bi se izbjegli slučajevi nadriječnika koji svojim »prirodnim terapijama« teško naštetili pacijentima, kakvi se i danas događaju u Hrvatskoj.

Kvazistručnjaka kojih bi se pacijenti trebali kloniti, kažu u HUPED-u, ima posvuda.

Navest ću samo jedan primjer u Atlasprofilax metodi namještanja prvog vratnog kralješka. To je manipulativna tehnika koja se smije prakticirati uz pomoć posebnog uređaja od strane dobro educiranih osoba. No, već su se pojavili kvazistručnjaci koji tvrde da atlas mogu namjestiti energetske, meditacijom, pomoću kristala, bioenergije, ručno... Sve je to čista prevara - upozorava Korunić.

Predsjednik HUPED-a smatra da će 10. kongres o suradnji klasične i nekonvencionalne medicine, koji se održava krajem rujna u Zagrebu, dati vjetar u leđa naporima da se u Hrvatskoj uredi pitanje alternativne medicine. Predstavnici pojedinih zemalja EU na kongresu će prenijeti svoja iskustva u radu s alternativnim i komplementarnim metodama u okviru propisa svojih država, a najavljuje se i sudjelovanje hrvatskih zdravstvenih vlasti.